Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KJK/22bdKOMU010/22
Názov predmetu	neverbálna komunikácia IV.
Rozsah	2C
Počet kreditov	2
Vyučujúci	PhDr. Oľga Škvareninová, CSc. (prednášajúci)

Cieľ

Cieľom predmetu je rozvíjať a prakticky uplatniť pokročilé neverbálne komunikačné zručnosti v moderátorskej a profesionálnej mediálnej praxi. Dôraz sa kladie na vedomú prácu s vlastným telom, pohybom, gestikou, mimikou, postojom a ďalšími neverbálnymi prostriedkami počas moderovania a verejného vystupovania v televíznom, online a ďalšom vizuálnom mediálnom prostredí. Cieľom je tiež pripraviť študentov na zvládanie neverbálnej komunikácie v rôznych mediálnych situáciách vrátane nahrávania, živého vysielania, moderovania diskusií a besied. Predmet rozvíja schopnosť cielene regulovať vlastnú neverbalitu, identifikovať a eliminovať najčastejšie moderátorské chyby a profesionálne využívať neverbálne, paralingvistické a extralingvistické prostriedky s ohľadom na charakter mediálneho formátu a komunikačný zámer.

Podmienky na absolvovanie predmetu

- Pravidelná a aktívna účasť na vyučovaní – povolené sú max. 2 absencie (t. j. max. 2 vyučovacie jednotky). Pri počte absencií nerozhoduje, či sú alebo nie sú ospravedlnené. Každá absencia nad povolený počet znižuje výsledné hodnotenie o jeden stupeň. Študent/ka musí počas semestra absolvovať minimálne 50 % vyučovacích jednotiek (náhradná práca za absencie nie je možná). V prípade individuálneho študijného plánu je rovnako nutná minimálne 50% účasť na vyučovaní (Študijný poriadok UCM).
- Praktický moderátorský výstup študenta/ky a analýza moderátorského výstupu spolužiaka/čky – súčasťou tejto analýzy sú aj rady a tipy na vylepšenie neverbálnej komunikácie počas moderovania. Tento moderátorský výstup predstavuje 50 % výsledného hodnotenia.
- Ďalšou časťou výsledného hodnotenia je ústna skúška, ktorá predstavuje 50 % hodnotenia. Na ústnej skúške sa hodnotí aj neverbálna komunikácia študenta/tky. Ústnu skúšku možno nahradiť pripravením aktivity na nácvik kultivovanosti reči tela v médiách alebo cvičením s vlastným telom s dĺžkou trvania 30 - 45 minút, prípadne kvalitným moderátorským výstupom a kvalitnou analýzou moderátorského výstupu spolužiaka/spolužiačky.
- Klasifikačná stupnica záverečného hodnotenia predmetu:

A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami <92-100 %>;
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami <83-91 %>;
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky <74-82 %>;
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby <65-73 %>;
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám <56-64 %>;
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta <0-55 %>.

Záverečné hodnotenie

Klasifikačná stupnica záverečného hodnotenia predmetu:
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami <92-100 %>;
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami <83-91 %>;
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky <74-82 %>;
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby <65-73 %>;
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám <56-64 %>;
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta <0-55 %>.

Výsledky vzdelávania

Študent po absolvovaní predmetu získa tieto vedomosti, zručnosti a kompetencie:
1) Teoretické zázemie (vedomosti)
• chápe komplexnosť neverbálnej komunikácie v moderátorskej a mediálnej praxi a špecifiká jej využívania v jednotlivých mediálnych formátoch;
• charakterizuje princípy využívania statických a dynamických neverbálnych prostriedkov pri moderovaní a verejnom vystupovaní;
• objasňuje vplyv kamery, obrazovej kompozície, priestoru a charakteru mediálneho formátu na neverbálne správanie moderátora a ďalších účastníkov komunikácie;
• orientuje sa v špecifikách neverbálnej komunikácie pri nahrávaní, živom vysielaní, moderovaní diskusií a besied a pri vystupovaní v televíznom, rozhlasovom a online prostredí;
• vymedzuje charakteristické prvky neverbálnej komunikácie v politických, zábavných a športových mediálnych formátoch;
• vysvetľuje vzťah medzi mentálnym nastavením komunikanta, pohybovými vzorcami a jeho neverbálnym prejavom v mediálnej situácii;
• rozlišuje princípy spontánnej a riadenej neverbálnej komunikácie a identifikuje najčastejšie nedostatky a chyby v moderátorskej praxi;
• približuje vzájomné pôsobenie neverbálnych, paralingvistických a ďalších extralingvistických prostriedkov pri profesionálnom mediálnom vystupovaní.
2) Praktické zázemie (zručnosti)
• vedome a účelne využíva vlastné telo, pohyb, gestá, mimiku, postoj, priestor a ďalšie neverbálne prostriedky počas moderovania a verejného vystupovania;
• prispôsobuje vlastnú neverbálnu komunikáciu konkrétnemu mediálnemu formátu, priestoru, typu vysielania a charakteru komunikačnej situácie;
• profesionálne uplatňuje statické a dynamické neverbálne prostriedky v televíznej, online a ďalšej vizuálnej mediálnej komunikácii;
• reguluje a koriguje vlastné neverbálne prejavy počas nahrávania, živého vysielania a iných mediálnych situácií;
• identifikuje a eliminuje najčastejšie neverbálne chyby v moderátorskej praxi;
• primerane využíva neverbálne prostriedky pri moderovaní besedy, diskusie a ďalších interaktívnych formátov;
• analyzuje vlastný mediálny prejav a na základe spätnej väzby cielene upravuje svoju neverbálnu komunikáciu;
• posudzuje neverbálne prejavy moderátorov a účastníkov rôznych typov mediálnych relácií a určuje ich funkciu v konkrétnom komunikačnom kontexte.
3) Kompetencie
• samostatne a profesionálne zvláda vlastnú neverbálnu komunikáciu v rôznych situáciách mediálnej praxe;
• vedome kontroluje a využíva vlastnú neverbalitu s ohľadom na komunikačný zámer, charakter relácie,

prítomnosť kamery a očakávania publika;
• flexibilne prispôsobuje svoje neverbálne správanie rôznym moderátorským a mediálnym situáciám vrátane živého vysielania;
• profesionálne kombinuje neverbálne, paralingvistické a extralingvistické prostriedky s cieľom vytvoriť prirodzený, presvedčivý a funkčný mediálny prejav;
• kriticky reflektuje vlastnú mediálnu neverbalitu, identifikuje nedostatky a cielene pracuje na ich odstránení;
• samostatne uplatňuje získané vedomosti a zručnosti pri profesionálnom moderovaní a verejnom vystupovaní v televíznom a online mediálnom prostredí.

Stručná osnova predmetu

1. Reč tela ako mentálny proces. Mentálne nastavenie moderátora, redaktora a komentátora na vnímanie reči tela. Pohybové vzorce a ich uplatnenie v mediálnej praxi.
2. Farba v masmediálnej komunikácii a jej neverbálna výpovedná hodnota.
3. Zásady používania reči tela počas verejných prejavov. Vplyv kamery na neverbálnu komunikáciu.
4. Spontánna a riadená neverbálna komunikácia v médiách. Najčastejšie moderátorské chyby a ich eliminácia.
5. Špecifiká neverbálnej komunikácie počas moderovania v televíznom štúdiu a rozhlasovom štúdiu.
6. Špecifiká neverbálnej komunikácie počas nahrávanie a živého vysielania.
7. Špecifiká neverbálnej komunikácie počas moderovania besedy, diskusie.
8. Neverbálna komunikácia v online priestore masových médií.
9. Neverbálna komunikácia v politických onlinových diskusných reláciách. Paralingvistické dynamické a extralingvistické prostriedky.
10. Neverbálna komunikácia v zábavných reláciách. Paralingvistické dynamické a extralingvistické prostriedky.
11. Neverbálna komunikácia počas vysielania športových štúdií. Paralingvistické dynamické a extralingvistické prostriedky.
12. Komplexnosť neverbálnej komunikácie v médiách. Prejavy neverbálneho správania, ktoré možno najčastejšie identifikovať v masmediálnej komunikácii, analýzy týchto prejavov. Neverbálna párty.

Odporúčaná literatúra

Hjarvard, S. (2012). Doing the Right Thing – Media and Communication Studies in a Mediatized World. Nordicom Review, 33(1), 27-34.
Navarro, J. (2018). Ako prekuknúť druhých ľudí. Grada.
Navarro, J. (2023). Tajná reč tela. Grada.
Škvareninová, O. (2023). Klasifikácia reči tela v audiovizuálnych médiách. In R. Repka (Ed.), Humanitné a spoločenské vedy v pregraduálnom vzdelávaní 9 (pp.41-54). Z-F LINGUA.
Škvareninová, O., & Bögiová, Z. (2022). Neverbálny prejav redaktorov spravodajstva RTVS. In L. Adamcová (Ed.), Humanitné a spoločenské vedy v pregraduálnom vzdelávaní 5. (pp. 128-140). Z-F LINGUA.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

Slovenský jazyk.